

Szczecin, 01.05.2022 r.

mgr Elżbieta Rogalska
Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Szczeciński
Dyscyplina: Pedagogika

Streszczenie rozprawy doktorskiej w języku polskim

Problematyka podjęta w dysertacji doktorskiej dotyczy pedagogii Joanny Kulmowej.

Joanna Kulmowa jest jedną z najważniejszych poetek polskich, której twórczość wpisuje się na trwałe do historii literatury polskiej i kultury europejskiej. Wychowanie 40 dzieci jest trudem, który w tym przypadku zaowocował „Rodziną Strumiańską”, w której wychowali się liczni artyści teatru, słowa, muzyki, aktorzy, siostry zakonne i nauczyciele.

Celem niniejszej rozprawy doktorskiej jest wzbogacenie wiedzy pedagogicznej o dokonania artystyczne i edukacyjne Joanny Kulmowej. Główny problem badawczy to: Jaka jest istota i fenomen pedagogii Joanny Kulmowej? Szczegółowe problemy badawcze: 1. Jaka jest filozofia wychowania Joanny Kulmowej? 2. Jakie są zasady pedagogiczne kierowane pod adresem nauczyciela? 3. Jakie są metody i środki wychowawcze w pedagogii Joanny Kulmowej.

Metoda badań: Metoda biograficzna. Podejście badawcze: interpretacyjno-opisowe. Paradygmat: interpretatywny. Nadrzędną wartością niniejszej pracy są materiały biograficzne nigdy dotąd nie publikowane, pochodzące z archiwum Joanny i Jana Kulmów.

Rozprawa doktorska składa się z pięciu rozdziałów. W rozdziale pierwszym prezentuję metodologiczne podstawy badań własnych. W rozdziale drugim omawiam termin pedagogia i wyprowadzam fundamenty pedagogii Joanny Kulmowej. Trzeci rozdział przedstawia idee „wychowania strumiańskiego”. W rozdziale czwartym omawiam koncept „Rodziny Strumiańskiej”. W rozdziale piątym dołączam informacje z literatury przedmiotu, z obszaru pedeutologii. Zakończenie prezentuje podsumowanie dotyczące „pedagogii strumiańskiej”.

Pracę dopełniają Aneks i Bibliografia, które są dowodem na to, że pedagogia strumiańska jest wartością samą w sobie. Jej wielowymiarowość wynika z interdyscyplinarnej twórczości i artystycznych działań Joanny Kulmowej.

Szczecin, 01.05.2022 r.

mgr Elzbieta Rogalska
Faculty of Social Sciences
University of Szczecin
Discipline: Education

Summary of the doctoral dissertation in english

The issues discussed in the doctoral dissertation concern the pedagogy of Joanna Kulmowa.

Joanna Kulmowa is one of the most important Polish poets, whose work is permanently inscribed in the history of Polish literature and European culture. Raising 40 children is a hardship, which in this case resulted in the “Strumianska Family”, in which numerous artists of theater, words, music, actors, nuns and teachers were brought up.

The aim of this doctoral dissertation is to enrich the pedagogical knowledge with the artistic and educational achievements of Joanna Kulmowa. The main research problem is: What is the essence and phenomenon of Joanna Kulmowa's pedagogy? Detailed research problems: 1. What is Joanna Kulmowa's upbringing philosophy? 2. What are the pedagogical principles addressed to the teacher? 3. What are the methods and educational means in the pedagogy of Joanna Kulmowa.

Research method: Biographical method. Research approach: interpretive and descriptive. Paradigm: Interpretative. The overriding value of this work are biographical materials that have never been published before, from the archives of Joanna and Jan Kulma.

The doctoral dissertation consists of five chapters. In the first chapter, I present the methodological foundations of my own research. In the second chapter, I discuss the term pedagogy and introduce the foundations of Joanna Kulmowa's pedagogy. The third chapter presents the ideas of the “Strathenian upbringing”. In the fourth chapter I discuss the concept of the “Strumian Family”. In chapter five, I include information from the literature on the subject in the field of pedeutology. The ending presents a summary of the “Strumian pedagogy”.

The work is completed by the Annex and the Bibliography, which prove that the Strumianska pedagogy is a value in itself. Its multidimensionality results from the interdisciplinary creativity and artistic activities of Joanna Kulmowa.